

ikke aldeles vis paa, at det vil være rigtigt fra Lovgivningsmagtens Side at gribe ind i dette Forhold. Jeg vil ikke benegte, at der er flere Sagsførere og formentlig i den nærmeste Fremtid vil blive flere Sagsførere, end der strengt taget er Brug for; men det gaar gjerne saaledes i de allerfleste Forretninger og Virksomheder, at der er flere om hver Ting, end der strengt taget behøves. Hvis man vilde gaa til Lægerne og spørge dem, om der ikke kunde undværes en Del Læger, tror jeg, de vilde svare Jo, og hvis man vilde spørge Bagere og Stomagere omkring i Byerne, om der ikke er Overproduktion i deres Sag, tror jeg, de vilde svare, at det var meget ønskeligt at faae den indskrænket. Nu vil jeg ikke dermed have sagt, at disse forskellige Virksomheder ere sideordnede, saa at, hvad der siges om den ene, ogsaa kan pasje paa den anden. Men der er for mig noget Uiltalende i, at man fra Lovgivningsmagtens Side vil gribe ind i saadanne enkelte Forhold og søge at forhindre, at Personer uddannes i den Retning og med det Maal for Øie, som de føle Lyst og Evne til at naae. Selv om man imidlertid kunde blive enig om, at det var hensigtsmæssigt at indskrænke Antallet af Sagsførere, er det næste Spørgsmaal, om de Midler, som her foreslaas i saa Henseende, ogsaa vilde være de rette, og der har jeg for min Del den Opfattelse, at de ikke ere de rette. De Midler, som her ere foreslaede, ere, som allerede nævnt, hovedsagelig tre. For det Første er der Bestemmelsen om, at en Mand ikke kan blive Sagsfører, før han er 30 Aar, medens Aldersgrænsen nu er 25 Aar, dernæst er der en Bestemmelse, om, at Læretiden, om jeg saa maa udtrykke mig, skal forløbe fra 3 til 5 Aar, og endelig er der den vigtigste af disse Bestemmelser, nemlig den, som gaar ud paa, at før Fremtiden kan Zingen blive Sagsfører, uden at han har bestaaet den saakaldte fuldstændige juridiske Examen. Aldersgrænsen mente det ærede Medlem, som talte før mig, var det aldeles nødvendigt at forandre. Jeg skjønner ikke, hvad Grund der er til at forandre den, navnlig kan jeg ikke indse det absolut Nødvendige deri. Det foreligger i ethvert Tilfælde ikke offentligt og aabenlyst, at Sagsførerne ere særlig optrækkerte, særlig uredelige i Alderen mellem 25 og 30 Aar. Nu er jo Forholdet saa her i Landet, at her kan en Mand før Alderens Skuld blive alt Muligt, naar han er 25 Aar. Med 25 Aar kan han blive Dommer, ja Justitsminister, om det saa skal være. Det forekommer mig, at disse Stillinger kræve mindst det samme Ansvar som det at være Sagsfører. Fra Sagens Natur kan der efter min Mening

ikke hentes nogen fornuftig Grund til at sætte Alderen op fra 25 til 30 Aar. Heller ikke forekommer det mig, at der kan findes nogen saadan Grund til at forlænge Læretiden fra 3 til 5 Aar. Ja, man kunde jo sige, at der kan læres mere i 5 Aar end i 3 Aar, at man kan blive dygtigere ved at arbejde i 5 Aar end i 3. Det er ganske sandt; men det er ikke sagt, at man bliver det. Det, man skal godtgjøre som Forbøden ved at udstrække Læretiden til 5 Aar, er ikke blevet godtgjort. Derimod er det sikkert, at man nu i den Tid, som er sat, har faaet en stor Mængde overordentlig vel skikkede Jurister og Sagsførere. Heller ikke denne Forandring tror jeg, at der er nogen Grund til at foretage, og det vilde ogsaa, hvis man tog Bestemmelsen om de 3 Aar bort, være noget hensynsløst overfor adskillige Mennesker. Det er vel ikke saa hyppigt, at de Mænd, som i en ældre Alder komme ind paa Studeringerne, gaa den juridiske Vej; men det kan dog hændes, og hvis en Mand, som først i en ældre Alder begyndte at læse og endelig var naaet saa langt frem, at han var naaet til juridisk Examen, skulde gaa 5 Aar til, inden han fik Lov til at virke som Sagsfører, synes jeg det vilde være meget urigtigt. Det sidste Punkt anser jeg for Hovedpunktet, nemlig at man vil udelukke Folk med dansk juridisk Examen fra at blive Sagsførere og kræve, at alle Sagsførere før Fremtiden skulle lære Latin, Heller ikke for dette Forslag kan der, synes jeg, fra Sagens Natur hentes nogen fyldstgjørende Grund. Jeg har ikke set oplyst fra nogen Side, at de latinske Jurister egne sig bedre til Sagsførere end de danske Jurister. Jeg har ikke hørt, at de skrive deres Retninger mindre, eller at de særlig fremfor de danske Jurister udmærke sig ved Hæderlighed. Jeg synes, at naar noget Saadant ikke er paavist, vil det være at paalægge Befolkningen en urimelig Byrde. Det vil være urimeligt at paalægge disse Mennesker en saa stor Udgift som den, der kræves til at naae fuldstændig juridisk Examen, naar det ikke er fornuddent. Det er mig klart, at hvis man gik den Vej, vilde Folgen deraf blive, at Sommerne af den ubemidlede Del af Befolkningen vilde være saa godt som fuldstændig affkaarne fra at blive Sagsførere. Jeg vil i alt Fald ikke være med dertil.

Det ærede Medlem, som havde Ordet før mig, regnede ud, at de mange Sagsførere koste Landet 3 Millioner Kroner om Aaret, og han syntes at mene, at naar Sagsførernes Antal blev mindre, saa vilde Befolkningen ogsaa forholdsvis blive mindre. Ja, hvis man kunde regne saaledes, saa var der ganske